

SALLER, prof. J. SELIGMAN, E. VON EICHSTEDT, prof. E. PITTARD, dr. H. J. BYLMER en prof. H. LUNDBORG. Niettegenstaande den korten tijd, terwijl de anthropoloog sinds een jaar grootendeels tot werkeloosheid is gedoemd, kan thans reeds met zekerheid worden voorspeld, dat de waarnemingen nieuw licht zullen werpen op de samenstelling van Noesantara's belangrijkste eiland.

Daarom moet het ten zeerste veroordeeld worden, dat grootendeels om persoonlijke redenen, en wel in hoofdzaak om de oprichting van het Anthropologisch laboratorium, zonder hetwelk de uitwerking der gegevens een onmogelijkheid is, pogingen zijn — en nog steeds worden — gedaan om het onderzoek te doen mislukken Nederlands taak als wetenschappelijk pionier in deze gewesten wordt daardoor ongetwijfeld geschaad.

Aan den anderen kant mocht niet vergeten worden, dat deze openbaarmaking groote gevaren met zich bracht. Er diende dan ook ernstig over te worden gedacht, of zwiigen niet de voorkeur verdiende boven het brengen van de noodlottige gebeurtenissen onder de aandacht der Nederlandsche wetenschap. De overtuiging, dat het achter houden van een verkeerde daad eveneens misdadig is en geheel in strijd met het karakter der wetenschap, die immers de waarheid zoekt, heeft ten slotte den doorslag gegeven.

In „*The Passing of the Frisians*” heb ik reeds een pleidooi voor openbaarheid gehouden. „*As we Dutchmen keep science at such a high level we also favour the greatest possible publicity in our work*”. Het is laf, dezen raad aan anderen te geven en hem zelf, zoodra de gelegenheid zich voor doet, niet in practijk te brengen. Alle voorzorgen tot objectiviteit en onpersoonlijkheid zijn dan ook in acht genomen; de droeve feiten zijn zooveel mogelijk verzacht en enkel de rapporten zoo volledig gegeven, omdat daaruit blijkt, dat de mislukking reeds maanden te voren was voorbereid. De verantwoordelijkheid daarvan wilde ik niet op mij nemen, al heb ik tot het laatst toe mijn uiterste best gedaan, de breuk te voorkomen en zelfs na dien de grootst mogelijke inschikkelijkheid betoond.

Ik kon evenwel aan den eisch, het laboratorium op te heffen, niet voldoen, ook al weet ik, dat de tegenstanders machtig genoeg zijn het in den grond te boren. Boven overgave geef ik er, als ronde Zeeuw, de voorkeur aan, met mijn schip naar den kelder te gaan.

Wanneer de bewerking en voortzetting van het onderzoek daaronder ook zullen lijden, zoo bedenke men, dat persoonlijk belang en het oogenblikkelijk voordeel van zekeren tak van wetenschap moeten worden opgeofferd aan het algemeen belang. Dezerzijds zal alles worden gedaan om de reeds verzamelde rijke gegevens voor de wetenschap beschikbaar te stellen, welke moeilijkheden daartoe ook nog moeten worden overwonnen.

Dr. NYËSSSEN.

TWEE BESLISSINGEN VAN MEDISCHE TUCHTCOLLEGES.

In No. 5 van dit *Tijdschrift* dd. 31 Januari 1931 worden door mr. C^A. M. SCHENCK medegedeeld twee beslissingen van medische tuchtcolleges, beide betreffende handelingen, die vóór 1 Juli 1930 plaats vonden, dus vóór den dag, waarop de wet van 2 Juli 1928, *Stbl.* 222 in werking is getreden.

Begrijpelijk is het, dat in beide gevallen de klagers niet-ontvankelijk werden verklaard in hun klacht.

Wat betreft de uitspraak, vermeld in het eerste geval, dat — in beroep — door het Centraal medisch tuchtcollege werd behandeld, doen zich bij mij eenige vragen voor, die ik van voldoende belang acht hier naar voren te brengen.

In de eerste plaats doet het mij — niet-jurist — vreemd aan, dat het Centraal Collège zich niet heeft beperkt tot de niet-ontvankelijkverklaring, steunende op den bovenvermelden aannemelijken grond. Was daarmee de zaak niet zonder meer van de baan?

Het Centraal College heeft echter ook nog daarnevens overwogen, dat de betrokken (aangeklaagde) geneeskundige, in verband met art. 143 der Hooger-onderwijswet (wet van 11 Juni 1921, *Stbl.* 782) geacht moet worden de geneeskunde uit te oefenen en dus is een geneeskundige in den zin van art. 1 der wet van 2 Juli 1928, *Stbl.* 222.

De vraag mag bovendien worden gesteld of deze overweging wel juist is en ik meen, dat zulks niet het geval is.

Uit anderen hoofde had dit punt juist mijn aandacht.

Art. 143 der Hooger-onderwijswet bepaalt in het eerste lid: De hoedanigheid van arts geeft de bevoegdheid de geneeskunst uit te oefenen, in haar vollen omvang, en in het tweede lid: Onder uitoefening van de geneeskunst wordt mede begrepen het als van overheidswege aangewezen deskundige uitspreken van een oordeel over den gezondheidstoestand van individuen en het van overheidswege contro-leeren van den arbeid van geneeskundigen.

Dit wetsartikel regelt naar mijn meening alleen het verkrijgen van de bevoegdheid tot het uitoefenen der geneeskunst en tot het verrichten van bepaalde handelingen, die mede worden begrepen onder uitoefening der geneeskunst (door de toepassing van deze wet), maar het verrichten van welke handelingen daarom nog niet is uitoefening der geneeskunst, ook niet door de uitspraak van het Centraal College, hetwelk is een tuchtcollege, maar geen college voor rechtspraak.

De wet op de uitoefening der geneeskunst spreekt niet in dien geest.

Volgens de heerschende opvattingen en de bestaande jurisprudentie is het begrip uitoefening der geneeskunst ten nauwste verbonden aan de behandeling van een patiënt, met het oogmerk genezing te brengen aan een ziek lichaam of lichaamsdeel. Art. 143 der Hooger-onderwijswet vermag m.i. hierin geen wijziging te brengen.

Ook nadat het genoemde art. 143 van kracht is geworden, heeft de Hooge Raad arresten gewezen in den door mij juist geachten zin, als bovenvermeld.

Nog bij arrest van 3 Juni 1929 werd uitgemaakt, dat geen uitoefening der geneeskunst (immers geen verleening van hulp en bijstand) werd aangenomen ten aanzien van iemand, die alleen de kwalen zijner patiënten placht vast te stellen.

De wet van 2 Juli 1928, *Stbl.* 222 geeft niet aan wat onder uitoefening der geneeskunst moet worden verstaan, maar uit de considerans en den inhoud der wet blijkt wel, dat de bepalingen slaan op geneeskundigen, die de geneeskunst, de practijk uitoefenen en — ingevolge art. 8, lid 1 — *kunnen* slaan op met toezicht of leiding belaste geneeskundige ambtenaren, waarvoor dan toestemming der partijen noodig is.

Intusschen maakte de Regeering bij de behandeling der wet een scherp onderscheid tusschen geneeskundigen, die de practijk uitoefenen en den leidenden controleerenden of adviseerenden ambtenaar-medicus, die niet de practijk uitoefent. (Zie nota n.a.v. het Verslag, Uitgave SCHUURMAN en JORDENS, No. 25, 14e druk, bldz. 260).

Ingevolge art. 4 van de wet, regelende de uitoefening der geneeskunst, doen de geneeskundigen en vroedvrouwen, alvorens de practijk uit te oefenen, hun bewijs van bevoegdheid viseeren door den met het toezicht op de handhaving van deze wet belasten inspecteur van het district, waarin zij zich met der woon vestigen.

Het zou — in verband met de bovengenoemde uitspraak — interessant zijn te weten of de betrokken geneeskundige (ambtenaar) met het oog op de uitoefening van zijn ambt wel aan deze, voor de practijk uitoefenende geneeskundigen geldende, wettelijke verplichting heeft voldaan.

Zou aan den anderen kant een inspecteur trachten een strafvervolgning te doen instellen tegen zoodanigen arts, die geen geneeskundige practijk uitoefent, maar die geneeskundige onderzoekingen doet of als adviseur werkzaam is, zonder zelf patiënten te behandelen, indien deze in gebreke was gebleven zijn bewijs van bevoegdheid te doen viseeren? Ik waag het te betwijfelen, tenzij het mocht zijn om te trachten in een bepaald, twijfelachtig geval jurisprudentie te krijgen.

Blijft het Centraal College in volgende gevallen bij zijn thans uitgesproken opvatting, dan acht ik het aannemelijk, dat bij beroep op een gerechtshof, dus in de gevallen van oplegging van geldboete, schorsing in de uitoefening der geneeskunst of ontzegging van de bevoegdheid geneeskunst uit te oefenen, (door een college voor de beslissing in eersten aanleg), per slot in hoogste instantie van een afwijkende meening zal blijken.

J. D. HEFTING.